

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2CdoPr/7/2023
Identifikačné číslo spisu:	1111207339
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1111207339.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členiek senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a Mgr. Kataríny Katkovej, v spore žalobcu: S. C., narodený M., bytom K., zastúpený JUDr. Pavlom Polakovičom, advokátom, so sídlom Detviarska 14, Bratislava, proti žalovanému: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, so sídlom Primaciálne nám. 1, Bratislava, o náhradu mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B1-18C/37/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 7. februára 2023 sp. zn. 14Co/7/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Bývalý Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“, „okresný súd“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 21. júla 2020 č. k. 18C/37/2011-589 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom náhrady mzdy za obdobie od 07. 03. 2011 do 14. 11. 2012 sumu vo výške 13.457,40 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 13.457,40 eur od 26. 07. 2019 do zaplatenia, a to všetko v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), vo zvyšku súd žalobu zamietol (výrok II.). Zároveň súd prvej inštancie určil, že pracovný pomer medzi žalobcom a žalovaným založený pracovnou zmluvou z 31. 08. 1999 v znení dodatku končí dňom právoplatnosti rozsudku (výrok III.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 70 % (výrok IV.).

1.1. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 252i ods. 1, § 79 ods. 1 Zákonníka práce, § 1 ods. 1, § 29 ods. 1 zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme. Na základe vykonaného dokazovania priznal žalobcovi nárok na náhradu mzdy v rozsahu od 07. 03. 2011 do 14. 11. 2012 v celkovej výške 13.457,40 eur (marec - 532 eur, t. j. $664 : 30 = 22,1$ eur/deň $\times 6 = 132,6$ eur, apríl 2011 - október 2012, t. j. $664 \times 19 = 12.616$ eur, november 2012, t. j. $14 \times 22,1 = 331,5$ eur) a vo zvyšku žalobu zamietol. V dôsledku vznesenia obvinenia a zaistenia strelnej zbrane žalobcu dospel k záveru, že žalobca stratením oprávnenia nosiť zbraň pri

pracovnej činnosti stratil aj spôsobilosť vykonávať prácu a riadne si plniť svoje pracovné povinnosti podľa pracovnej zmluvy, náplne práce a svojho pracovného zaradenia v zmysle zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na zmysel právnej úpravy náhrady mzdy. Podľa § 79 Zákonníka práce náhradu mzdy - po tom, čo zamestnanec oznámil, že trvá na ďalšom zamestnávaní po zrušovacom prejave zamestnávateľa - je povinný zamestnávateľ platiť z dôvodu, že je povinný zamestnancovi aj naďalej prideľovať prácu podľa pracovnej zmluvy. Náhradu mzdy je zamestnávateľ povinný poskytovať len v tom prípade, ak zamestnanec chce a môže pracovať. Ak zamestnanec nemôže vykonávať prácu pre prekážku na strane zamestnanca, neprislúcha mu náhrada mzdy. V danom prípade podľa názoru súdu strata spôsobilosti vykonávať prácu v súlade s pracovnou zmluvou a predpismi o obecnej polícii je prekážkou na strane zamestnanca, v priebehu ktorej mu nevzniká nárok na náhradu mzdy. Z uvedených dôvodov navyše nie je možné ďalej spravodlivo od žalovaného požadovať, aby žalobcu ďalej zamestnával, a preto návrhu žalovaného na rozhodnutie súdu o skončení pracovného pomeru vyhovel. Žalobcovi priznal aj nárok na úroky z omeškania, nakoľko si uplatnil nárok na náhradu mzdy riadne a včas v rámci žaloby o určenie neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru. Prvoinštančný súd žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 70 %.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 7. februára 2023 sp. zn. 14Co/7/2021, výrokom I. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcom druhom výroku a výrokom II. zmenil výrok o náhrade trov prvoinštančného konania tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania proti žalovanému v rozsahu 100 % a výrokom III. žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

2.1. Úlohou odvolacieho súdu bolo posúdiť správnosť záveru súdu prvej inštancie o rozsahu, resp. dĺžke obdobia, za ktoré žalobcovi priznal nárok na náhradu mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru. V danom prípade aj podľa názoru krajského súdu strata spôsobilosti vykonávať prácu v súlade s pracovnou zmluvou a predpismi o obecnej polícii je prekážkou na strane zamestnanca, v priebehu ktorej mu nevzniká nárok na náhradu mzdy. Zákonník práce neukladá zamestnávateľovi povinnosť v takomto prípade previesť zamestnanca na iný druh práce, ale naopak uvedená skutočnosť je dôvodom výpovede podľa ustanovenia § 63 ods. 1, písm. d) 1. Zákonníka práce (nesplňa predpoklady ustanovené právnymi predpismi na výkon dohodnutej práce). K strate na zárobku následkom nesplnenia povinnosti zamestnávateľa prideľovať zamestnancovi prácu podľa pracovnej zmluvy však môže u zamestnanca prísť len vtedy, ak je sám pripravený, ochotný a schopný vykonávať prácu podľa pracovnej zmluvy. Ak nemôže zamestnanec vykonávať prácu podľa pracovnej zmluvy v dôsledku dočasnej pracovnej neschopnosti, karantény alebo z dôvodu inej dôležitej osobnej prekážky v práci, pri ktorej zamestnancovi neprináleží náhrada mzdy, nemá nárok ani na náhradu mzdy podľa ustanovenia § 79 ods. 1 Zákonníka práce.

2.2. Odvolací súd sa vysporiadal aj s jednotlivými námietkami uplatnenými v odvolaní, pokiaľ išlo o určenie výšky náhrady mzdy (bod 16.), odklon rozhodnutia súdu prvej inštancie od predchádzajúceho zrušujúceho rozhodnutia, pokiaľ šlo o použitie zákona č. 553/2003 Z. z. (bod 17.), ako i nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku.

2.3. Odvolací súd nezistil žiadne pochybenie a nakoľko ani v odvolaní žalobca neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by iným spôsobom boli spôsobilé vyhodnotiť stav zistený súdom prvej inštancie. Odvolanie v tejto časti nepovažoval za dôvodné, a preto rozsudok v tejto časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Podľa § 387 ods. 2 CSP sa stotožnil so skutkovým a právnym záverom súdu prvej inštancie.

2.4. Čo sa týka výroku o náhrade trov prvoinštančného konania, odvolací súd dospel k záveru, že žalobca bol v súdnom konaní úspešný v časti uznania neplatného skončenia pracovného pomeru, ako aj v priznaní nároku na náhradu mzdy, a preto mu v zmysle § 255 ods. 1 CSP patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v

spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu v časti týkajúcej sa potvrdzujúceho výroku (prvého) a tretieho výroku, týkajúceho sa náhrady trov odvolacieho konania, podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), ktoré odôvodnil § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Navrhoval, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie.

3.1. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP žalobca namietal, že dovolací súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil. Uviedol, že súdy sa nezaoberali ním uvádzanými skutočnosťami, najmä jeho sociálnou situáciou, keďže bol odkázaný na mzdu, musel sa uchádzať o prácu a zároveň následkom napadnutia neznámymi osobami mal zdravotné ťažkosti. Právne posúdenie prvostupňového a odvolacieho súdu o tom, že nemá nárok na náhradu mzdy po 12 mesiacoch sa žalobcovi javilo nesprávne. Dovolací súd mal právnu otázku správne vyriešiť tak, že vzhľadom na sociálnu situáciu žalobcu v zmysle § 79 ods. 1 Zákonníka práce mal zaviazat' žalovaného na náhradu mzdy za obdobie minimálne 30 mesiacov. Náhrada mzdy podľa § 79 ods. 1 Zákonníka práce nemá charakter ekvivalentu mzdy, ktorú si zamestnanec nemohol zarobiť v dôsledku toho, že mu zamestnávateľ znemožnil vykonávať prácu, na ktorú sa zaviazal podľa pracovnej zmluvy, a ktorú bol aj schopný a ochotný vykonávať, ale má povahu satisfakcie voči zamestnancovi a súčasne aj sankcie voči zamestnávateľovi, ktorý bezdôvodne pristúpil k skončeniu pracovného pomeru so zamestnancom (por. R 90/1970). Kým však náhrada mzdy má za čas 12 mesiacov odo dňa oznámenia zamestnanca zamestnávateľovi, že trvá na ďalšom zamestnávaní, satisfakčný a sankčný charakter, uplynutím tohto obdobia satisfakčná a sankčná povaha náhrady mzdy ustupuje a zvyrazňuje sa jej sociálna funkcia. Sociálna funkcia náhrady mzdy spočíva v zabezpečení peňažných prostriedkov na základné životné potreby zamestnanca. Pri rozhodovaní o náhrade mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov súd spravidla zisťuje okolnosti (subjektívne a objektívne), ktoré súvisia so zaisťovaním týchto základných životných potrieb zamestnanca; okolnosti týkajúce sa pomerov zamestnávateľa pre rozhodnutie nie sú významné. Súd je však oprávnený prihliadať len k okolnostiam, ktoré existovali po uplynutí 12 mesiacov z celkovej doby, za ktorú zamestnancovi mala byť poskytnutá náhrada. Priznanie náhrady mzdy za ďalšie obdobie má preto nadväznosť na správanie sa zamestnanca pri zaisťovaní si zabezpečenia svojich základných životných potrieb. Súdna prax pri tomto posudzovaní zohľadňuje, či bol zamestnanec medzitým zamestnaný inde, pokiaľ áno, za akých podmienok a zárobkových možností takúto prácu konal, či vykonával prácu zodpovedajúcu svojej kvalifikácii, zdravotnému stavu a schopnostiam, či pracoval nadčas alebo s mimoriadnym vypätím, či dosahoval iný príjem ako príjem z pracovnoprávneho vzťahu, prípadne z akého dôvodu nebol úspešný pri hľadaní zodpovedajúceho zamestnania alebo pre aké okolnosti sa do práce vôbec nezapojil; krátenie alebo nepriznanie prichádza do úvahy v prípade, ak zamestnanec vlastnou vinou zanedbal možnosť zarobiť si a tak si aspoň čiastočne nahradiť ušlý príjem alebo naopak, ak niekde zarábala toľko, že žiadnu ujmu neutrpel.

4. Žalovaný sa k dovolaniu vyjadril po uplynutí súdom ustanovenej lehoty. Dovolací súd preto na toto vyjadrenie v zmysle ustanovenia § 436 ods. 3 veta posledná CSP neprihliadol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba zamietnuť, pretože nie je dôvodné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní

vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

9. Dovolateľ uviedol, že prípustnosť jeho dovolania vyplýva z § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú dovolateľom namietanú procesnú vadu známosti, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces, ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne uplatnenými námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z tohto dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentmi procesných strán; postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie (II. ÚS 76/07).

12. Z hľadiska obsahového dovolateľ v dovolaní namietal nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu a jeho nedostatočné odôvodnenie, predovšetkým v časti, prečo nie je možné vyplatiť náhradu mzdy nad 12 mesiacov.

12.1. K námietkam dovolateľa týkajúcim sa nedostatkov odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu treba uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces (podrobnejšie poukazuje dovolací súd napr. na rozsudok najvyššieho súdu z 27. októbra 2021 sp. zn. 5Cdo/130/2021).

12.2. Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu napadnutý dovolaním žalobcu spĺňa kritériá pre odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP, preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitráry (svojvoľný). Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov vychádzal, akými úvahami sa riadil a ako ich posudzoval dovolací súd a aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu. V odôvodnení napadnutého rozsudku dovolací súd prijaté rozhodnutie náležite vysvetlil. Odôvodnenie jeho rozsudku zodpovedá aj základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia, vyplýva z neho vzťah medzi skutkovými

zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné. Závery, ku ktorým odvolací súd dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť.

13. Pokiaľ dovolateľ tvrdil, že odvolací súd nedostatočne odôvodnil, prečo mu nepriznal náhradu mzdy nad 12 mesiacov, dovolací súd považuje v tejto súvislosti za potrebné poukázať na omyl v argumentácii žalobcu. Z rozhodnutí súdu prvej inštancie ako i súdu odvolacieho jednoznačne vyplýva, že mu bola priznaná náhrada mzdy od 07. 03. 2011 do 14. 11. 2012, teda za viac ako 12 mesiacov. Pokiaľ žiadal žalobca náhradu mzdy až nad 30 prípadne 36 mesiacov, odvolací súd i súd prvej inštancie s poukazom na jeho stratu spôsobilosti vykonávať prácu, vyplývajúcu z nemožnosti nosenia služobnej zbrane, odôvodnili. Bez významu je v tejto súvislosti, že poukazoval na satisfakčnú, resp. sociálnu povahu náhrady mzdy. Dovolateľovi bola priznaná náhrada aj za čas, kedy už mala mať povahu sociálnu, pričom vo väčšom rozsahu ju nebolo možné priznať, pretože od 15. 11. 2012 nespĺňal podmienky na jej priznanie vôbec, bez ohľadu na to, akú povahu momentálne náhrada mzdy má. Dôvod čiastočného zamietnutia žaloby, že náhrada mzdy nemôže byť priznaná, pretože stratou spôsobilosti nosiť služobnú zbraň žalobca stratil spôsobilosť vykonávať prácu, inými slovami nebol pripravený nastúpiť do práce, dostatočne, logicky, konzistentne a v súlade s judikatúrou konajúce súdy odôvodnili.

13.1. Dovolací súd dodáva, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu dostatočne vysvetľuje, prečo bol žalobca v predmetnom spore úspešný len čiastočne a prečo mu požadovaná časť náhrady mzdy nemohla byť priznaná, keďže stratil spôsobilosť sa vrátiť do práce.

14. Majúc na zreteli vyššie uvedené, dovolací súd dospel k záveru, že konanie odvolacieho súdu nie je zatťažené vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP.

15. Žalobca prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

15.1. Dovolací súd vo vzťahu k označenému dovolaciemu dôvodu zdôrazňuje, že ustanovenie § 432 ods. 2 CSP uvádza spôsob, ako má dovolateľ dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia vymedziť. Uvedené ustanovenie je nutné vykladať v súvislosti s § 421 ods. 1 CSP zakladajúcim prípustnosť dovolania v prípade nesprávneho právneho posúdenia veci, čo znamená, že dovolateľ je povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň a) pri ktorej riešení sa odvolací súd buď odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, alebo b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

15.2. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých ustanovenie § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť pritom len otázka právna, teda v žiadnom prípade nie otázka skutková. Civilný sporový poriadok v § 432 ods. 2 CSP uvádza spôsob, ako má dovolateľ dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia vymedziť. Dovolateľ je povinný uviesť právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uviesť, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

15.3. V danom prípade žalobca vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Tento dôvod prípustnosti sa teda viaže na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu, a to konkrétne v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach. Právnu úpravou dovolania v CSP sa sleduje náprava nesprávností v individuálnom spore dovolateľa, ale tiež dosiahnutie cieľov významných z hľadiska celkového rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky. Ustanovením § 421 ods. 1 písm. a) CSP sa takto sleduje zámer minimalizovať nežiadúce odklony rozhodnutí odvolacích súdov od rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, a tým prispieť k ich jednotnému

rozhodovaníu.

16. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

17. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolací súd zdôrazňuje, že toto ustanovenie dopadá len na takú právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil, t. j. vysvetlil jej podstatu a uviedol súvisiace právne úvahy spolu s dôvodmi, pre ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie a zároveň sa týmto rozhodnutím odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

18. Podľa dovolateľa odvolací súd pri rozhodovaní nesprávne právne posúdil možnosť priznania mu náhrady mzdy nad 12 mesiacov. Podľa neho mal odvolací súd prihliadnuť na jeho sociálnu situáciu a náhradu mzdy mu priznať za obdobie minimálne 30 mesiacov. Ďalej bez konkrétnej spojitosti s rozhodnutím odvolacieho súdu uviedol výklad podmienok priznávania a právnej povahy náhrady mzdy. Poukázal na skutočnosť vyplývajúcu z konštantnej judikatúry, že po 12 mesiacoch sa premení satisfakčná a sankčná funkcia náhrady mzdy na sociálnu. To však nebol dôvod, pre ktorý bola žaloba čiastočne zamietnutá (proti tejto časti smeruje podané dovolanie). Ako uviedol dovolací súd už vyššie, dôvodom prečo v tejto časti nebol žalobca úspešný bolo, že po obvinení mu bolo odňaté oprávnenie nosiť zbraň, pričom možnosť nosiť služobnú zbraň patrí medzi základné podmienky výkonu práce príslušníka mestskej polície. Odvolací súd nevyhodnocoval, či ide o satisfakčnú alebo sociálnu funkciu náhrady mzdy, naviac ako už je uvedené vyššie, priznal mu náhradu nad 12 mesiacov, teda došlo k uplatneniu aj sociálnej funkcie náhrady mzdy. Dôvodom, prečo mu nebola priznaná náhrada mzdy vo väčšom rozsahu bola skutočnosť, že nespĺňal podmienky na výkon práce, ktorá sa skúma ešte skôr, ako sa skúma, či je potrebné mu ju priznať z dôvodu jeho sociálnej situácie. Schopnosť vykonávať prácu je pri náhrade mzdy podmienkou vyplácania náhrady mzdy bez ohľadu na to, či ide o jej satisfakčnú alebo sociálnu funkciu. Dovolateľ teda namietal nesprávne právne posúdenie otázky, na ktorej riešení nebolo napadnuté rozhodnutie založené. Naviac pri otázke dovolateľ otázku dostatočne nesformuloval, uviedol len širšiu argumentáciu, ale neuviedol v čom spočíva nesprávnosť právnych záverov konajúcich súdov. Preto dovolací súd nemohol svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach, ktorú otázku eventuálne mal dovolateľ na mysli. Za týchto okolností dovolací súd nemohol pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný, či odvolací súd. Dovolací súd je v súlade s dispozičnou zásadou viazaný uplatnenými dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), vrátane ich obsahového i rozsahového vymedzenia, a z iných, než dovolateľom uplatnených dôvodov, napadnuté rozhodnutie preskúmať nemôže.

19. Ak v dovolaní absentuje vyššie uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa ustálila na názore, podľa ktorého sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP (porovnaj sp. zn. 9Cdo/73/2020).

19.1. Napriek tomu, že zo strany dovolateľa neboli závery o nesplnení podmienok na výkon, resp. pripravenosti žalobcu nastúpiť do práce ako podmienky priznania náhrady mzdy dostatočne spochybnené, považuje dovolací súd za potrebné uviesť, že aj z judikatúry najvyššieho súdu vyplýva, že

k strate na zárobku zamestnanca následkom nesplnenia povinnosti zamestnávateľa pridelovať mu prácu (nie následkom plnenia satisfakčnej úlohy náhrady mzdy) môže dôjsť len vtedy, ak je zamestnanec sám pripravený, ochotný a schopný vykonávať prácu podľa pracovnej zmluvy (rozsudok najvyššieho súdu z 22. januára 2022 sp. zn. 5Cdo/225/2018).

20. Dovolacia argumentácia dovolateľa tak nezodpovedá požiadavkám stanoveným v § 421 ods. 1 písm. a) v spojení s § 431 až § 435 CSP, pretože jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom neuviedol (konkrétne) právnu otázku, na ktorej odvolací súd založil svoje rozhodnutie, dostatočne neuviedol, ako ju riešil odvolací súd ani to, ako mala byť (konkrétne) právna otázka správne riešená.

20.1. Dovolací súd preto dospel k záveru, že prípustnosť dovolania uplatneného dovolateľom podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je daná.

21. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je prípustné a v časti namietajúcej vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP je síce prípustné, ale nie je dôvodné. Vzhľadom na uvedené dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

22. Žalovanému najvyšší súd trovy dovolacieho konania nepriznal, lebo mu žiadne trovy nevznikli.

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.